

A SZÜLETŐ ÚJ VARÁZSA

A fejlődő szegedi kábelgyárról, a kommunisták tevékenységéről

A születő újak mindig van varázsa, nagyszerűsége. A tovább épülő, fejlődő szegedi kábelgyárban is ezzel találkozunk a látogató, főként akkor, ha az emberekkel beszél. Akik most itt dolgoznak — vezetők és munkások —, szinte valamennyien már akkor kerültek ide, amikor tavaly születni kezdett az újgyár. Most meg a növekedés alykói és nem szegi cseppel sem kedvüket, ha ezzel gondok is járnak. Nem túlzás a megállapítás: kommunisták és pártönkivüliek együtt, egymást megértve és megbecsülve, odaadón végzik munkájukat. Szeretik a gyárat és a fejlődés varázsát is érzik.

Két gépsor hamarosan vezetéket gyárt

A téglalap alakú, nagy csarnokban jól és begyakoroltan készítik a kábeldobokat. Havonta már egymillió forintba rög itt a termelés értéke. Most meg az a terv, hogy új típusú kábeldobokat állítsanak elő. Olyanokat, amelyeket külföldön is keresnek. A nagyon ifjú üzem tehát exportra is termel majd, messzi földre eljut a híre.

Odább kőművesek dolgoznak, fut a sinen a malter, téglát emelő daru. Új üzemrész alakul, a volt honvédségi épület átalakításával. Két teremnek már elkészült a födémcsereje. Dicséretre válnak az építőipari vállalat munkásainak, vezetőinek, hogy ezt a határidőt megőrizve végezték.

A kialakított munkateremben pedig szerelik a két automata gépsort. Eljön ide is gyakran az igazgató, Halász Árpád. Most Király Károly üzemvezető, Halász Károly vezető mérnök a szerelőkkel együtt a gépegységek beállítására körüli teendőket vitatja. Nem kis dologról van szó. A magyar gyártmányú két automatikus gépsorral ugyanis megkezdheti fő feladata: a műanyagszigetelésű vezetékek készítését a gyár.

A napokban »premier« lesz, megtartják a bonyolult gépsor próbáját. Július 15-én pedig kezdődik a termelés. A harmadik negyedévében 3800 kilométer hosszú műanyagszigetelésű vezetéket kell előállítani.

Idén újabb három, német gyártmányú gépsort kapnak, amelyeknek segítségével szintén különböző átmérőjű szigetelt vezetéket készítenek.

Mit csinálnak a kommunisták?

A kommunisták, a gyár párt-alszervezetének tagjai önzetlenül segítik, hogy igazán jól, a dolgozók kedvére, a termelés javára előrelépjenek. Sokféle ez a munka, akár maga az élet. Hozzáadják tisztességes szándékukat ahhoz is, hogy fejlődjen az ember öntudata, erősödjön a jó tulajdonságai. Közben a kommunisták is tanulnak a pártönkivüliektől, figyelnek szavukra. Köztük élnek, egy az örömeik és egy a gondjuk.

Öt brigád szeretné kiemelni a szocialista brigád címet. Nem kicsik ehhez a követelmények. A párt-alszervezet minden tekintetben patronálja a szép célra törekvő munkásokat. A párt-alszervezet titkára, Teiszl István elvtárs szinte naponta beszél a brigádtagokkal. A kábeldobgyártó üzemben a Berényi-brigád tagjai szölkáltak a párttitkárnak, hogy szeretnék előadást hallgatni a párt kulturális célkitűzéseiről, azután szakmai vonatkozásban arról, hogyan gyorsíthatják a hegesztést. A kéreést természetesen teljesítik.

S hogy minél eredményesebben segítsék a megtisztelő címért dolgozókat, ezért a párttitkár beszélgetett Zöldi Imre elvtárral, a Szegedi Kenderfonógyár pártbizottságának titkárával. A kenderfonógyárban ugyanis már van szocialista brigád és így Zöldi elvtárs a kábelgyári párttitkárnak hasznos tapasztalatokat adhatott.

Jó volt hallani azokat a hétköznapi tetteket, amelye-

is pártszerűen, ember-ségesen. Becsületes, munkáját lelkiismeretesen és jól végző ember Vass József elvtárs, a munkaügyi osztály vezetője. Vele szemben például az az igény, hogy mindig még közvetlenebbül beszéljen a dolgozókkal. A munkafegyelmek megkövetelése nem ellentét a közvetlenséggel.

Hiba azonban, hogy az üzemrészeken lévő párt-csoportok nem tartanak összejöveteleket, pedig erre is szükség volna időnként. Ezzel kell telíteni a párt-csoportokat, mert ez is hozzájárul ahhoz, hogy a párt-alszervezet még eredményesebben dolgozzék.

Távózóban feltűnt az üzem előtti szép parkosítás. Kikiváncsolt a kérdés: »Vajon mennyibe került?« Elmosolyodtak a kérdésre. Kiderült, hogy társadalmi munkában csinálták az üzem dolgozói, munkaidő után, a kommunisták kezdeményezésére. S vajon csak kezdeményezték a kommunisták? Nem, dolgoztak is. Ott volt a párttitkár, a kommunista igazgató és más párttagok, egy sorban a pártönkivüliekkel.

Kicsiség? Csakugyan nem világot rengető, mégis szép dolog.

Morvay Sándor

Szegedi hangbarázdás levelezőlapok

A Képzőművészeti Vállalat százazerszámra adja ki az ország üdülőhelyeit ábrázoló képeslapokat, amelyek minősége követi az igények növekedését. A Szegedi Szabadtéri Játékok alkalmából két újabb, hangbarázdás levelezőlap jelenik meg a boltokban, az egyik a Hunyadi László szabadtéri előadásából mutat be jeleneteket, a gramofon tányérjára helyezve pedig Erkel művének toborzója csendül fel, a másikon közölt kép a szegedi városi tanácsházát ábrázolja, a hangbarázdából pedig Dankó Pista Eltörött a hegedűm című nótája hallható.

A Szegedi Tudományegyetem tudományos kiadványainak, az Acta Universitatis Szegediensis szaporodó füzetek sorozatában a közel-múltban néhány, szélesebb érdeklődésre is számot tartó új szám jelent meg.

A TÖRTÉNETTUDOMÁNYI SZÉKCIÓ

5. számaként Wittmann Tibornak Az osztrák Habsburg-hatalom válságos éveinek történetéhez (1606–1618) című tanulmánya azért érdekel különös figyelmet, mert szerzője — korábbi, e tárgy-

Diákok a szőregi Aranykalász Tsz-ben

A szőregi Aranykalász húsz — nemcsak a munkát Termelőszövetkezetbe hetedik és nyolcadikos általános iskolások látogattak el és előadták, hogy most, a nyári szünetben szívesen dolgoznának a tsz földjein.

A szövetkezet vezetősége és tagsága szívesen, szeretettel fogadta a diákokat és biztósra könnyebb munkát részösítottak.

A szövetkezetben dolgozó tanulók — számuk eddig

ismerik meg, hanem anyagilag is jól járnak, mert munkájukért megfizet a szövetkezet. Naponként gondosan jegyzik is, hogy mit végeztek és így

a munkaeységeik után kapják meg a tanulók tisztességes járandóságait.

A tanulók között szegedi-ek is vannak, s vidáman végzik a könnyebb munkát.

Új egyetemi kiadványok

körben mozgó kutatásainak folytatásaként — történettudományunknak azt az újabb felfogását segít részletes adatokkal és elemzésekkel meg-
alapozni, amely a magyar rendi ellenállásnak korábban túlértékelt pozitívumait kétségbe vonja, s az egyoldalú nemzeti nézőpont helyére a társadalomtörténeti szempontokat téve kimutatja, hogy a rendi ellenállás nem esett egybe a magyar jobbágyok osztályérdekeivel és a hazai társadalomfejlődés igényeivel. A 6. szám folytatja a Történeti Intézet szép kezdeményezését, s három dolgozatban a szegedi

munkásmozgalom történetének kérdéseivel foglalkozik. Gulyáné Soós Katalin Tíz év a szegedi kommunista mozgalom történetéből címmel az 1919–1929 közötti évtized, Serfőző Lajos pedig A munkásság helyzete és a kommunista tevékenysége Szegeden az 1929–33-as gazdasági válság idején című munkájában a rákövetkező évek pártmunkáját, szervezkedését és a Horthy-korszak üldöztetéseit, póreit örökíti meg. Ha figyelembe vesszük, hogy korábbi kutatók, Gaál Endre (1917–1919) és Gulya Károly (1933–1939) is föltárták már a szegedi munkásmozgalom egy-egy szakaszát, s így 1917-től 1939-ig főbb vonásaiban ismerjük a tényeket, akkor jogos az igényünk, hogy — a debreceni és pécsi példák szerint is — mihamarabb egy összefoglaló kötetben kapjuk meg a szegedi munkásmozgalom történetét időben és térben is tágabban, tehát az 1917 előtti és 1939 utáni eseményeket, valamint a szociáldemokrata munkásmozgalom problémáit is figyelembe véve.

NÉPRAJZ ÉS NYELVTUDOMÁNY

című Acta-kötetnek 3–4. összevont száma hagyta el a napokban a szegedi nyomdát. Számos értékes nyelvtudományi és néprajzi cikket (Mészöly Gedeon különféle tárgyakhoz fűzött adalékait, Hajdú Péternek a szamojéd énekek dallama és szövege közötti összefüggéséről szóló vizsgálódásait, Bakos Ferencnek a sztrájk szó fogalomkörének magyar kifejezéseivel kapcsolatos eredményeit, Nyíri Antal fejtegetéseit szó szavunk eredetéről, Velcsöv Mártonnak az ől mértéknev történetéről, Rácz Endrénének XIV. századi rövidülések becézőneveinek tárgyaló munkájáról, Bodnár Ferenc mondatnyi kérdésekről vitázó írását, Bóna Juliának a szlovéniai Haraszt szókincsével foglalkozó dolgozatát) csak fölörölni tudjuk, hogy kiemelhessünk néhány szegedi vonatkozású munkát. Bálint Sándor a szegedi kirazású Újkivőrsől közli néprajzi jegyzetét, Szádeczky-Kardoss Samu a Tisza nevének a honfoglalás előtti történeti kútfőkben található változatait vizsgálja, két fiatal kutató, Illa Mihály és Juhász Antal pedig a tápai gyékényszővés néprajzi leírását és szakszókincsét adja a korábbi földolgozásoknál alaposabban és részletesebben, s mindentűl különös gondot fordítva arra, hogy a múlt érdekességeinek lerögzítése mellett utaljanak a megtett fejlődésre, a gyékénymunka jelenlegi módszereire, s a gyékényszővők mai sorsára. Eppen ez az, ami a különben hagyományos bevált módszerű földolgozásban a szegedi néprajzkutatók számára általában is követésre méltó példát nyújt.

Nagy József, MSZBT megyei titkár

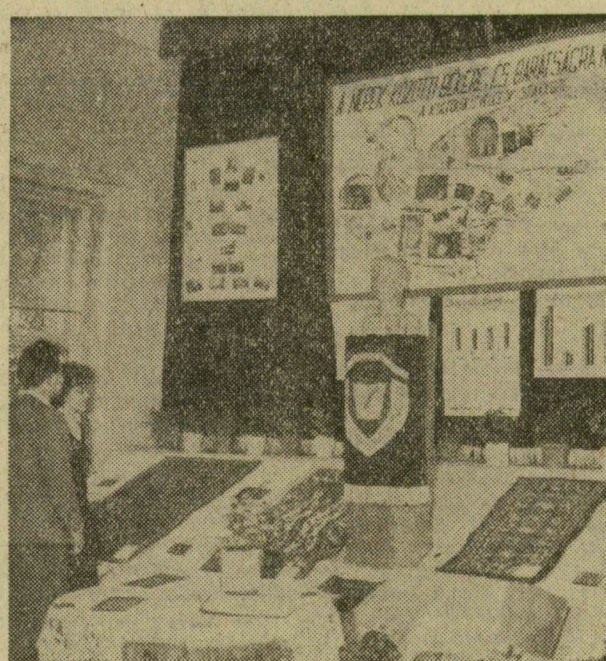
A barátság hajszálferei

Az utóbbi években széles mozgalommá nőtt a barátot kereső, egymást megismerni vágyó külföldi levelezés. Különösen intenzív ez a mozgalom a tanuló ifjúság körében, de nagyon sok városunk, üzemünk, intézményünk és felnőt dolgozónk tart levélben állandó kapcsolatot külföldi ismeretlen vagy ismerős barátaival.

Ezeknek a levelezéseknek mindig ugyanaz az ihletője: a tőlünk távol élő népek iránti szeretet és a mohó érdeklődés más népek dolgai, eredményei, gondjai iránt. Nagyon sokat mondanak ezek a levelek. Azt bizonyítják, többek között, hogy népünk felocsúdott már a múlt rendszer sovínista mérgeinek hatása alól. A magyar nép nemcsak tud, hanem akar is barátságban élni valamennyi néppel, és befogadta a szívéhez mindig is közel álló proletár nemzetköziség eszméjét.

Mondhatná valaki, hogy nem lehet ezekből a levelekből, ebből a mozgalomból ilyen messzemenő következtetéseket levonni. Miről van ugyanis szó ezekben a leveleken? Arról, hogy »jelesre feletem fizikából«, »városunkban új házakat kezdtek építeni«, »új darabot mutatnak be a színházban«, »itt küldök három salvétát, várom a gyufacímkeket...« stb. Nem beszélnek ezek a levelek a barátságról, szemérmesen hallgatnak a szeretetről is. És mégis — talán éppen ezért — nagyon igaz és őszinte népünknek, fiataljainknak a barátságba vetett hite, a barátot kereső törekvése és kitárulkozása a jelentkező barátok befogadására.

Az utazás mellett nagyon is fontosak ezek a levelek a közvetlen érintkezések, kapcsolatok ezek a sok tízezernyi hajszálferei, amelyek nagymértékben segítik a gyorsabb fejlődést is. Annak a fiatalnak ugyanis, akinek levelek útján élményszerű, érzelmi benyomások vannak a cseh, szovjet vagy német pajtásával kialakított barátságról, azzal nehéz lenne elhárítani, hogy gyűlölni kell

A levelező szakkör gazdag anyaga az iskola évvégi kiállításán.

őket, és könnyű vele megérteni az emberi élet egyik legnagyobb igazságát: csak a népek barátsága, testvérisége, szolidaritása és békeje útján lehet és kell az emberek sebb életét építeni.

Ezért üdvözljük és fogadjuk örömmel a Tankönyvtáradó gondozásában megjelenő »Szovjet–magyar diáklevelezés« című segédkönyvet, amely a levelezésben használt formák és fordulatok összegyűjtésével és közreadásával nagy segítséget nyújthat fiatal levelezőinknek.

Ernő tanár bármely iskolának szívesen küld címetet). A szakkör legjobb levelezői Bod Sándor, Bajszár György, Rózsa Gábor, egész sor ország fiataljaival barátkoznak. A Ságvári gimnázium levelező szakkörének tagjai és az iskola levelezői sok kedves emléktárgyat kaptak és küldtek, és nagyon sok egész életre szóló élményt szereztek.

Erdemes és hasznos lenne más iskolákban is egy szakkör segítségével összefogni a spontán kialakult mozgalmat.

Szükséges támogatni az olyan törekvést is, amely arra irányul, hogy a szocialista brigádok levélben közvetlen kapcsolatot találjanak az ugyanazon szakma szovjet kommunista brigádjaival. Naponta találkozunk dolgozóinknak azzal az igényével, hogy levelezni szeretnének, barátot akarnak maguknak találni más országok dolgozóit között. E szép és nemes igények ki-elégítése, támogatása és fejlesztése valamennyi illetékes szerv megtisztelő feladata.

Nagy József, MSZBT megyei titkár